

شناسایی عوامل موثر بر فرآیند طراحی مسیریابی در معماری و شهرسازی^۱

سامانه تکلو^۱، سارا قلم چی^۲

- ۱- کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

- ۲- کارشناسی ارشد معماری- شهرسازی، دانشگاه پلی تکنیک تورین، ایتالیا

چکیده

مسیریابی از اولین کنش هایی است که انسان، در حالیکه از جایی به جای دیگر حرکت می کند به کار می گیرد. به عنوان یک شیوه و روش، مسیریابی تا قرن بیستم توسعه چندانی پیدا نکرد؛ برنامه ریزان شهری، معماران، طراحان داخلی، طراحان گرافیک محیطی و همچنین، روانشناسان علوم شناختی و رفتاری در مطالعات چند رشته ای مسیریابی، تنها پس از قرن بیستم درگیر شدند. در حالیکه، امروزه با افزایش تحرک و پیچیدگی های محیط های ساخته شده، مسیریابی مسئله پر اهمیتی برای افزایش کارآیی و عملکرد فضاهاست و مردم بیش از هر زمان دیگری نیازمند جهت یابی می گردند. بر این اساس، چگونه فضا در مقیاس های مختلف، توسعه یابد تا مسیریابی کاربران با سهولت انجام پذیرد؟

از این رو، در این مطالعه به شناسایی عوامل موثر بر فرآیند طراحی مسیریابی، پرداخته شده است و عوامل موثر، با هدف ارائه اصول و راهبردهای طراحی به روش توصیفی- تحلیلی معرفی گردیده است و بر اساس مطالعه ادبیات نظری و یافته های حاصل از آسیب شناسی تابلوها و علائم شهری در خیابان های اصلی و پارک های شهری تهران، نحوه مدیریت و طراحی عوامل اطلاعاتی ارائه شده است. در انتها، با بررسی این فاکتورها، نقش علوم مختلف در طراحی مسیریابی قابل توجه است.

واژه های کلیدی: طراحی مسیریابی، نشانه، سیستم اطلاعات

^۱ مقاله حاضر، حاصل مطالعاتی است که توسط کارگروه پژوهشی با عنوان "طراحی همه شمول در پیاده راه سازی" در اردیبهشت ماه ۱۳۹۴ در سازمان نظام مهندسی استان تهران انجام گردیده است.